

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/46/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010202104
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010202104.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu N., bytom T., zastúpeného JUDr. Stanislavom Rojkom, advokátom, so sídlom AK Železničná 90/12 v Považskej Bystrici, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: SLV-PS-PK-103/2010 zo dňa 01. októbra 2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S/343/2010-40 zo dňa 22. mája 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S/343/2010-40 z 22. mája 2012 m e n í tak, že žalobu žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutia žalovaného č. SLV-PS-PK-103/2010 z 01. októbra 2010, na základe ktorého bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného č. p. SLVPS-PK-103/2010 z 01. októbra 2010 postupom podľa druhej hlavy piatej časti OSP, vychádzajúc i zo záväzného právneho názoru vo veci vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/163/2009 z 01. júla 2010 uznal námietku žalobcu o porušení zásady viazanosti správneho orgánu právnym názorom súdu vyslovenom vo veci vyplývajúcej z ustanovenia § 250j ods. 7 OSP (predtým ods. 6), podľa ktorej bez zmeny skutkového stavu veci takého rozhodnutie nemožno považovať za vecne správne a zákonné. Vzhľadom na uvedené, krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného pre nesprávne právne posúdenie veci podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude povinnosťou žalovaného po vrátení veci riadiť sa právnym názorom súdu, ako bol tento k otázke

uplynutia prekluzívnej lehoty Najvyšším súdom Slovenskej republiky ustálený (§ 250j ods. 7 OSP). O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi ich náhradu priznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa jeho zmeny v podobe, že Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmení tak, že žalobu žalobcu zamietne.

Žalovaný vo svojom rozsiahlom odvolaní na str. 46 až 57 súdneho spisu s poukazom na rozsiahlu judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Beian v. Rumunsko č. 1 z 06 decembra 2007, mal za to, že práve z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 5Sžo/26/2011, sp. zn. 5Sžo/190/2010, sp. zn. 6Sž/43/2002, sp. zn. 4Sž/74/2002, sp. zn. 7Sž/152/2000 a iné), ktorá je uvedená a citovaná aj v rozsiahlom vyjadrení k žalobe je jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností v dostatočnom rozsahu preukázané, že dvojmesačná subjektívna lehota stanovená v ustanovení § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., v súčasnosti § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z. začína plynúť iba ministromi vnútra, po tom, čo mu je služobným postupom predložený návrh na prepustenie zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v ustanovení § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. spolu so zadováženými dôkazmi.

Žalovaný ďalej uviedol, že práve takýto výklad začiatku plynutia zákonom stanovenej dvojmesačnej subjektívnej lehoty Najvyšší súd Slovenskej republiky stanovil už v roku 2000 a tento aj v súčasnosti pri preskúmaní rozhodnutí žalovaného v plnom rozsahu aplikuje, pričom znenie ustanovenia § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. v súčasnosti ods. 5, pojednávajúce o začiatku jej plynutia od nadobudnutia účinnosti zákona, t. j. od 01. apríla 1998 až do súčasnej doby nebolo žiadnym zákonom novelizované, zmenené.

V predmetnej veci s poukázaním na už citované ustanovenia zákona, ako aj na už prijatý výklad Najvyšším súdom Slovenskej republiky dochádza ku kumulácii práva nadriadeného oprávneného zistiť dôvod prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. a nadriadeného oprávneného rozhodnúť o prepustení.

Pri akomkoľvek spôsobe výkladu plynutia zákonom stanovenej dvojmesačnej subjektívnej lehoty v predmetnej veci, s poukázaním na už prijaté výklady Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, žalovaný zastáva názor, že táto začala plynúť najskôr dňa 24. októbra 2003, kedy bola ministromi vnútra Slovenskej republiky doručená konečná správa o prešetrení protiprávneho konania spáchaného žalobcom, pričom návrh na jeho prepustenie, vrátane zadovážených dôkazov preukazujúcich mu protiprávne konanie, bol ministromi vnútra, ktorý je jediný oprávnený zistiť dôvod prepustenia uvedený v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. a oprávnený rozhodnúť o prepustení, doručený až dňa 01. decembra 2003. Personálny rozkaz bol žalobcovi doručený dňa 15. decembra 2003.

Podľa žalovaného z uvedených konštatovaní s poukázaním na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva záver, že zákonom stanovená dvojmesačná subjektívna lehota bola v danej veci podľa názoru žalovaného dodržaná.

Zo zadovážených dôkazov v rámci samostatného personálneho konania vedeného v súlade s ustanoveniami zákona je dostatočne preukázané, že záverečná informácia o protiprávnom konaní z Inšpekčného odboru Banská Bystrica, Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru žalovaného bola ministromi vnútra Slovenskej republiky doručená dňa 24. októbra 2003, pričom bola zaevidovaná pod č. p.: SPC-1000/1-03.

Vo doplnení svojho odvolania zo dňa 28. decembra 2012 žalovaný na podporu skutočností uvedených v podanom odvolaní, vzťahujúcich sa k začiatku plynutia zákonom stanovenej dvojmesačnej subjektívnej lehoty upravenej v ustanovení § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. platného a účinného v rozhodnom čase (v súčasnosti § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z.) poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod č. k. 5Sžo/25/2012 z 29. októbra 2012 a pod č. k. 8Sžo/23/2012 z 25. septembra 2012, v ktorých bol vyslovený záväzný právny názor pre žalovaného, že dvojmesačná subjektívna lehota ustanovená v § 192 ods. 5 zákona začína plynúť iba ministromi vnútra Slovenskej republiky, ktorý je jediný oprávnený rozhodnúť o prepustení príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z..

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v odvolaní žalovaného a navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu z jeho vecne a právne správnych dôvodov potvrdiť.

Žalobca predovšetkým uviedol, že uvedená vec bola v predchádzajúcom období predmetom súdneho konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3SŽ/38/2004 z 02. júna 2005 zrušil rozhodnutie MV SR č. KM-31/PK-2004 z 01. marca 2004 a vec vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v tomto rozhodnutí konštatoval, že nadriadený žalobcu mal už 15. augusta 2003, príp. krátko po tom vedomosť o konaní žalobcu, ktoré bolo považované za dôvod na jeho prepustenie. Dňa 18. septembra 2003 žalobcov priamy nadriadený uvedené poznatky interpretoval do zápisnice UIS, súd preto konštatoval, že orgán rozhodujúci o rozklade sa mal s uvedeným záznamom na základe obsahu podaného rozkladu zaoberať. Poukazoval na to, že súd ďalej uviedol, že orgán rozhodujúci o rozklade mal skúmať a zdôvodniť, v čom neboli zistenia nadriadeného dostatočné na začatie konania o prepustení tak, aby bolo o ňom rozhodnuté najneskôr do 18. novembra 2003. Teda aj v tomto prípade súd zaujal právny názor, že počiatok plynutia subjektívnej dvojmesačnej lehoty nastal dňom 18. septembra 2003.

Ďalej v uvedenej veci súd rozhodoval, a bol vydaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/105/2006, ktorý na základe odvolania žalovaného bol predmetom konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ktorý vo veci vydal rozsudok sp. zn. 8Sžo/163/2009 a vec nadobudla právoplatnosť dňa 26. júla 2010 a vykonateľnosť 30. júla 2010. Od tohto momentu bol správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa žalobcu súdy jednoznačne konštatovali, že rozhodnutie ministra vnútra zo dňa 08. decembra 2003 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona 73/1998 Z. z. v platnom znení bolo vydané po uplynutí dvojmesačnej subjektívnej lehoty.

Žalobca namietal, že napriek právoplatnému rozhodnutiu v uvedenej veci správny orgán tieto rozhodnutia nerešpektoval, vydal iné rozhodnutie, v ktorom uvádza „svoje právne závery o plynutí dvojmesačnej subjektívnej lehoty“. Správny orgán tak ignoroval ustanovenie § 250ja ods. 4 OSP, ktorý uvádza, že súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Takýmto postupom správny orgán podľa názoru žalobcu popiera všetky princípy správneho súdnictva.

Žalobca mal ďalej za to, že v danom prípade sa jedná o štátny orgán, ktorý v zmysle Ústavy Slovenskej republiky môže konať len v rozsahu ustanovenom zákonom, môže konať len to, čo má zákonom dovolené a má rešpektovať základný princíp právneho štátu v tom, že viazanosť vysloveným právnym názorom ako táto vyplýva z § 250ja ods. 4 OSP je záväzná aj pre tento štátny orgán a takúto viazanosť nemôže obchádzať rôznymi inými výkladmi, ako je to uvedené v podanom odvolaní.

V uvedenej veci sa do t. č. prejednávala z hľadiska lehôt lehota subjektívna, teda dvojmesačná. Súdy jednoznačne viackrát vyslovili, že žalovaný túto subjektívnu lehotu nedodrжал. Žalobca však poukazuje tiež na to, že ustanovenie § 192 ods. 5 zákona 73/1998 Z. z. v platnom znení obsahuje aj objektívnu lehotu, ktorá je jednoročná a ktorá plynie odo dňa, keď dôvod na prepustenie vznikol.

Podľa žalobcu v súčasnosti uplynula aj objektívna lehota, preto s poukazom na § 192 ods. 5 a § 254 ods. 3 zákona 73/1998 Z. z. došlo k zániku práva z dôvodu, že nebolo v ustanovenej lehote vykonané. K takémuto zániku dochádza v prípadoch špecifikovaných v uvedenom ustanovení a zánik práva sa dotýka aj ustanovenia § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z.. Na zánik práva sa prihliadne aj keď sa to v konaní nenamieta.

Ďalej poukazoval na to, že žalovaný vo svojom odvolaní na jednej strane uvádza najvyšší súd ako najvyššiu súdnu autoritu, na druhej strane však v rozpore s právnym názorom vysloveným najvyšším súdom polemizuje v snahe presadiť svoj názor, resp. v odvolaní uvádza také skutkové tvrdenia, ktoré nie sú v súlade so zákonom, keď napríklad pojem nadriadený zužuje iba na ministra vnútra, keď na strane 9 svojho odvolania uvádza, že iba minister vnútra Slovenskej republiky je oprávnený zistiť predmetný dôvod prepustenia a o prepustení zo služobného pomeru je povinný v zákonnej dvojmesačnej subjektívnej lehote aj rozhodnúť. Uviedol, že pokiaľ by takýto výklad mal obstáť, muselo by ustanovenie § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z. obsahovať namiesto slova nadriadený slová minister vnútra. Pritom pojem nadriadený je upravený v § 4 zákona č. 73/1998 Z. z. a je zrejmé, že v zmysle tohto zákona za nadriadeného nie je kvalifikovaný iba minister vnútra.

Na záver svojho vyjadrenia žalobca uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že by najvyšší

súd kumuloval osobu nadriadeného oprávneného zistiť dôvod prepustenia a nadriadeného oprávneného rozhodnúť o prepustení. Naopak najvyšší súd odlišuje príslušného nadriadeného a termín, kedy tento mohol zistiť dôvod prepustenia a odlišuje príslušného nadriadeného, ktorý mohol rozhodnúť o prepustení. Najmä však najvyšší súd rieši a ustalať lehotu do ktorej príslušný nadriadený mal povinnosť rozhodnúť o prepustení, aby takéto rozhodnutie bolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Po všetkých doterajších konaniach a dokazovaniach súdy jednoznačne vyslovili, že subjektívna lehota uplynula najneskôr 18. novembra 2003 a rozhodnutie, ktoré bolo vydané po tomto termíne je rozhodnutím po zákonnej lehote.

Takto potom zásadnou skutočnosťou je to, že Krajský súd v Bratislave v odôvodnení rozsudku sp. zn. 3S/343/2010 z 22. mája 2012 uviedol, že žalovaný porušil zásadu viazanosti správneho orgánu právnym názorom súdu a výslovným spôsobom uviedol, že je povinnosťou žalovaného po vrátení veci riadiť sa právnym názorom súdu, ako bol tento k otázke uplynutia prekluzívnej lehoty Najvyšším súdom Slovenskej republiky ustálený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného je potrebné vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 189 písm. c/ zákona č. 73/1998 Z. z. sa služobný pomer končí aj prepustením.

Podľa § 194 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. rozhodnutie o prepustení musí byť vyhotovené písomne a musí byť v ňom uvedený dôvod prepustenia so skutočnosťami, ktoré ho zakladajú, inak je neplatné.

Podmienkami prepustenia zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. sú jednak:

1/ porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, a jednak 2/ jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 48 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. v tom čase platnom znení, policajt je povinný:

a/ plniť svedomité úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,

b/ vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas,

f/ zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami, najmä nezneužívať informácie získané v súvislosti s výkonom služby na vlastný prospech alebo na prospech iného,

g/ v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor,

h/ dodržiavať služobnú disciplínu,

i/ vykonávať štátnu službu nestranne.

Najvyšší súd mal z administratívneho spisu za preukázané, že uznesením policajného orgánu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčný odbor Banská Bystrica ul. 9. mája č. 1, Banská Bystrica, ČVS: UIS-212/IBB-PO-2003 zo dňa 21. októbra 2003 bolo voči žalobcovi podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, pretože na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento ako verejný činiteľ bez zákonného dôvodu v dobe od 06. júna 2003 asi do polovice mesiaca júl 2003 písomne, telefonicky, ako i osobne predvolával a v presne nezistený deň v prvom týždni mesiaca júl 2003 predviedol na Okresný úrad justičnej polície v Považskej Bystrici A. B., kde mu oznámil, že je na neho podané trestné oznámenie pre trestný čin podvodu od Ing. Š. D. a aby zálohu na renováciu parkiet v byte Ing. Š. D. v sume 6.000,- Sk odovzdal npor. Ing. Šujanskému, alebo Ing. S. D., hoci nemal prijaté žiadne trestné oznámenie a ani na OÚJP Považská Bystrica takýto prípad nebol evidovaný. V nadväznosti na to, v konaní o prepustení zo služobného pomeru žalobcu bol vydaný návrh na prepustenie zo služobného pomeru dňa 28. novembra 2003, č. p. OÚSP-1-48/01-2003, kedy aj bolo žiadané stanovisko vyšších nadriadených, ktorí s predmetným návrhom vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru (ďalej aj „PZ“) podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. vyslovili súhlas. Následne dňa 08. decembra 2003 Minister vnútra Slovenskej republiky personálnym rozkazom č. 604 podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona prepustil žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ v stálej štátnej službe vo funkcii vyšetrovateľ PZ Okresného úradu justičnej polície PZ Považská Bystrica, služobného úradu Krajského úradu justičnej polície PZ Trenčín.

Dôvody prvostupňového rozhodnutia si osvojil aj minister vnútra Slovenskej republiky ako druhostupňový správny orgán, keď námietky žalobcu uvedené v rozklade proti personálnemu rozkazu nepovažoval za opodstatnené. Konštatoval, že rozkladom napadnuté rozhodnutie nie je v rozpore s právnymi predpismi, bolo vydané na základe objektívne zisteného a preukázaného skutkového stavu veci dokazovaním vykonaným v súlade so zákonom, keď v odvolacom konaní neboli zistené žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie personálneho rozkazu. Z tohto dôvodu žalovaný podaný rozklad ako nedôvodný rozhodnutím č. p.: KM-118/PK-2005 z 15. novembra 2005 podľa § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd v Bratislave rozhodnutie MV SR č. p.: KM-118/PK-2005 zo dňa 15. novembra 2005 rozsudkom sp. zn. 1S/105/06-50 z 13. februára 2009 zrušil, pričom prisvedčil názoru právneho zástupcu žalobcu, podľa ktorého je dôležité rozlišovať v otázke právomoci rozhodovania o prepustení policajta zo služobného pomeru (kto a kedy) a v otázke právomoci konania v čase zistenia porušenia služobnej disciplíny (kto a kedy), majúci pri tom na zreteli kompetencie v rámci interných predpisov a zákonných podmienok vzťahujúcich sa na plynutie subjektívnej a objektívnej lehoty na prepustenie policajta. Vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu mal krajský súd za to, že ročná objektívna (prekluzívna) lehota na prepustenie policajta v danom prípade začala plynúť v priebehu mesiaca jún 2003, kedy dôvod vznikol (prijatie trestného oznámenia, ponechanie si veci a následné konanie vo veci trestného oznámenia bez riadneho služobného postupu) a dňom 15. augusta 2003 začala plynúť súčasne aj subjektívna (prekluzívna) 60-dňová lehota na prepustenie policajta, (kedy žalobcov priamy nadriadený W. s personálnou právomocou prvýkrát zistil z informácií K. protiprávne konanie žalobcu), ktorá uplynula dňom 14. októbra 2003 (vrátane). Potom personálny rozkaz vydaný dňa 08. decembra 2003 považoval za uložený po zákonnej lehote. Na odvolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8Sžo/163/2009 z 01. júla 2010 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave (č. k. 1S/105/06-50 z 13. februára 2009), keď sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného, že až po doručení návrhu na prepustenie policajta zo služobného pomeru, vrátane dôkazného materiálu preukazujúceho policajtovi porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, za súčasného splnenia druhej zákonnej podmienky, že jeho ponechanie by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, začína ministrom vnútra plynúť zákonom stanovená dvojmesačná subjektívna lehota na prijatie rozhodnutia o prepustení, pretože takýto výklad nemá oporu v ustanovení § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z.. Z ustanovenia § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. totiž vyplýva, že zistenie dôvodu prepustenia policajta zo služobného pomeru sa viaže na osobu nadriadeného. Najvyšší

súd Slovenskej republiky potom ustálil, že v danom prípade dvojmesačná subjektívna lehota začala plynúť dňom, keď nadriadený žalobcu zistil dôvod prepustenia, teda dňom 18. septembra 2003. Rozhodnutie ministra vnútra z 08. decembra 2003 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. bolo teda vydané po uplynutí dvojmesačnej subjektívnej lehoty.

Žalovaný v novom druhostupňovom rozhodnutí vydanom žalovaným po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia č. p. SLV-PS-PK-103/2010 z 01. januára 2010 žalovaný neriadiac sa právnym názorom súdu vo veci vyslovenom a v rozpore s týmto, opätovne rozklad zamietol a personálny rozkaz č. 604 zo dňa 18. decembra 2003 potvrdil. Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného č. p. SLV-PS-PK-103/2010 z 01. októbra 2010 postupom podľa druhej hlavy piatej časti OSP, vychádzajúc i zo záväzného právneho názoru vo veci vysloveného v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžo/163/2009 z 01. júla 2010 uznal námietku žalobcu o porušení zásady viazanosti správneho orgánu právnym názorom súdu, vyslovenom vo veci, ako táto vyplýva z ustanovenia § 250j ods. 7 OSP (predtým ods. 6), bez zmeny skutkového stavu a potom takého rozhodnutie nemožno považovať za vecne správne a zákonné a vzhľadom na uvedené napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude povinnosťou žalovaného riadiť sa právnym názorom súdu, ako bol tento k otázke uplynutia prekluzívnej lehoty najvyšším súdom ustálený (§ 250j ods. 7 OSP). Následne žalovaný podal voči uvedenému rozhodnutiu odvolanie.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (pozri k tomu bližšie napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21 z 06. júna 2007, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. 6Sžo/84/2007, sp. zn. 6Sžo/98/2008, sp. zn. 1Sžo/33/2008, sp. zn. 2Sžo/5/2009 či sp. zn. 8Sžo/547/2009).

Úlohou najvyššieho ako aj krajského súdu bolo posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postup žalovaného pri prepustení policajta zo služobného pomeru v kontexte námietok žalobcu, že žalovaný vo veci nerešpektoval už skôr vyslovený právny názor súdov ohľadne plynutia prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutia o prepustení žalobcu zo služobného pomeru (rozsudok Krajského súdu Bratislava č. k. 1S/105/06-50 z 13. februára 2009 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/163/2009 z 01. júla 2010), a či toto potom má za následok nezákonnosť a vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že žalovaný vo veci nerešpektoval už skôr vyslovený právny názor súdov ohľadne uplynutia prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutia o prepustení žalobcu zo služobného pomeru (rozsudok krajského súdu č. k. 1S/105/06-50 z 13. februára 2009 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/163/2009 z 01. júla 2010), najvyšší súd sa s takýmto záverom v danej veci nemôže stotožniť.

Najvyšší súd s poukazom na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že k imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj princíp právnej istoty (pozri bližšie napr. PL. ÚS 36/95). Jeho súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, (napr. PL. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99) teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované, pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Preto za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť.

Taktiež je úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zjednocovanie rozhodovacej praxe (pozri

blížšie napr. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08).

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov najvyšší súd zverejňuje súdne rozhodnutia zásadného významu a prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a to za účelom zabezpečenia ich jednotného výkladu a jednotného používania. Význam takého uverejňovania rozhodnutí uverejňovania rozhodnutí, ktorého dôsledkom je aj faktické rešpektovanie tzv. konštantnej judikatúry súdmi, je treba vidieť z pohľadu princípu predvídateľnosti práva, ktorý je neopomenuteľným komponentom princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorým je Slovenská republika v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť uplatnenia princípov právneho štátu. Dodržiavanie princípov právneho štátu v rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky, práva na súdnu ochranu, zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy, ale aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, orgánmi ochrany týchto práv sú Ústavný súd Slovenskej republiky resp. Európsky súd pre ľudské práva.

V tejto súvislosti žalovaný správne poukazoval na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Sžo/195/2010, podľa ktorej cit.: „podľa rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok vo veci Beian v. Rumunsko č. 1 zo dňa 06. decembra 2007) vzájomne si odporujúca judikatúra vnútroštátneho najvyššieho súdu predstavuje porušenie dohovoru o ochrane ľudských práv a v danom prípade bolo porušené právo sťažovateľa v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj právo v zmysle čl. 14 Dohovoru v spojení s čl. 1 Protokolu č. 1“.

Treba dodať, že Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že rozdiely v súdnych rozhodnutiach sú prirodzene obsiahnuté v každom súdnom systéme, ktorý je založený na existencii viacerých nižších sudov s územnou pôsobnosťou obmedzenou pre svoj región, a preto úlohou najvyššieho súdu je práve usmerňovať (regulovať) tieto protirečivé rozsudky. Najvyšší súd, ako najvyššia súdna autorita v krajine, prihliadajúc na konzistenciu svojej judikatúry nemôže pripustiť, aby vydal v dvoch obdobných veciach diametrálne odlišné rozsudky. Takéto rozhodnutie by bolo potom podľa najvyššieho súdu v rozpore s princípom právnej istoty, ktorý je zahrnutý v niekoľkých článkoch Dohovoru a tvorí jeden zo základných elementov právneho štátu a stalo by sa zdrojom právnej neistoty. Najvyšší súd, pri tejto príležitosti dáva do pozornosti aj judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princípu, že v rovnakých podmienkach musí byť daná rovnaká odpoveď.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. III. ÚS 192/06 z 03. novembra 2006, konštatoval: „Podľa názoru ústavného súdu, ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.“.

Z vyššie uvedeného v zhode s tvrdením žalovaného, najvyšší súd má v danej veci za to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojich rozhodnutiach, na ktoré žalovaný poukázal vo vyjadrení k podanej žalobe, k začiatku plynutia zákonom stanovenej dvojmesačnej subjektívnej lehoty zaujal k tejto právnej otázke záväzný názor, ktorým je žalovaný v súlade s § 250j ods. 7 OSP viazaný a ktorý žalovaný v plnom rozsahu za dodržania citovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky v predmetnej veci aplikoval tak, aby bol v plnom rozsahu dodržaný princíp právnej istoty.

Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. služobný pomer sa zakladá k štátu.

Podľa § 3 zákona č. 73/1998 Z. z. v služobnom úrade v mene štátu koná a vo veciach služobného pomeru podľa tohto zákona rozhoduje minister a v rozsahu ním ustanovenom ďalšie orgány (ďalej len „nariadený“).

Podľa § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. o prepustení policajta z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. e/ možno rozhodnúť len do dvoch mesiacov odo dňa, keď nadriadený zistil dôvod prepustenia, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol; v týchto lehotách sa musí rozhodnutie o prepustení policajtovi doručiť. Ak ide o prepustenie policajta z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. d/, nezapočítava sa do lehoty dvoch mesiacov doba, počas ktorej je policajt uznaný dočasne neschopným vykonávať Štátnu službu pre chorobu alebo pre úraz.

Z ustanovenia § 3 zákona č. 73/1998 Z. z. vyplýva, že je iba na rozhodnutí ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorý koná a rozhoduje vo veciach služobného pomeru v mene štátu, a ktorý je nadriadený všetkým príslušníkom PZ, aký rozsah rozhodovania a konania vo veciach služobného pomeru ustanoví svojím interným aktom riadenia aj ďalším nadriadeným. V opačnom prípade minister vnútra Slovenskej republiky koná a rozhoduje vo veciach služobného pomeru v mene štátu v plnom rozsahu všetkých práv a povinností, ktoré mu vyplývajú z ustanovení zákona, a to nielen ako ministrovi vnútra Slovenskej republiky, ale aj ako nadriadenému.

Iba minister vnútra Slovenskej republiky, ktorý sa považuje za nadriadeného, je v súlade s ustanovením § 3 citovaného zákona oprávnený delegovať personálnu pôsobnosť na prijatie personálneho opatrenia prepustenie zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. na iného nadriadeného.

Práve z uvedeného dôvodu ani v ustanovení § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. a ani v ustanovení § 193 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. nie je definovaný nadriadený, ktorý je oprávnený zistiť dôvod prepustenia a nadriadený ktorý je oprávnený rozhodnúť o prepustení.

Minister vnútra Slovenskej republiky personálnu pôsobnosť prepustenia zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. nedelegoval na žiadneho z iných nadriadených žalobcu, ale ponechal si ju vo svojej výlučnej personálnej pôsobnosti. Iba minister vnútra Slovenskej republiky je oprávnený zistiť predmetný dôvod prepustenia a o prepustení zo služobného pomeru je povinný v zákonnej dvojmesačnej subjektívnej lehote aj rozhodnúť.

Podľa § 193 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. platného a účinného v rozhodnom čase, návrh na prepustenie policajta zo služobného pomeru spracováva spravidla jeho bezprostredne nadriadený na predpísanom tlačíve a predkladá ho bezodkladne služobným postupom na ďalšie opatrenie nadriadenému, ktorý je oprávnený rozhodnúť o prepustení policajta zo služobného pomeru.

Na základe ustanovenia § 3 zákona č. 73/1998 Z. z. minister vnútra Slovenskej republiky vydal nariadenie č. 25/2001 o rozsahu pôsobnosti nadriadených vo veciach služobného pomeru v štátnej službe príslušníkov PZ (personálna pôsobnosť) s účinnosťou od 01. apríla 2001 (ďalej len „N MV SR č. 25/2001“), ktoré bolo platné a účinné do 01. januára 2004, a ktorým bola v čase rozhodovania o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. ministrom vnútra Slovenskej republiky striktné stanovená personálna pôsobnosť jednotlivým nadriadeným, ktorú realizovali voči podriadeným policajtom.

V čl. 1 bod 3 predmetného nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky sa uvádzalo cit.: „Ustanovuje sa päť stupňov personálnej pôsobnosti, v ktorých nadriadení vykonávajú personálnu pôsobnosť voči podriadeným policajtom. Tým nie je dotknutá personálna pôsobnosť ministra vnútra Slovenskej republiky vyplývajúca z § 3 zákona č. 73/1998 Z. z.“.

Pre ministra vnútra Slovenskej republiky bol ustanovený v čl. 2 uvedeného N MV SR č. 25/2001 prvý stupeň personálnej pôsobnosti. V čl. 2 písm. n/ bod 2 tohto nariadenia bolo stanovené, že len minister vnútra Slovenskej republiky je oprávnený prepustiť príslušníka PZ zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z..

Z uvedeného vyplýva, že iba minister vnútra Slovenskej republiky bol oprávnený voči žalobcovi prijať personálne opatrenie, a to prepustenie zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. po tom, čo zistil, že mu boli predložené také dôkazy, ktoré bez pochybnosti preukázali žalobcovi naplnenie zákonom stanovených podmienok tohto zákonného ustanovenia, a to s poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. 5Sžo/144/2010, sp. zn. 5Sžo/26/2011, sp. zn. 5Sžo/190/2010, sp. zn. 5Sžo/25/2012, či sp. zn. 5Sžo/23/2012.

K poukazu žalobcu a krajského súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/163/2009 z 01. júla 2010, najvyšší súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/23/2012 z 25. septembra 2012 v ktorom k námietke žalobcu k plynutia dvojmesačnej subjektívnej lehoty uviedol: „Pokiaľ žalobca namietal vydanie prvostupňového rozhodnutia po uplynutí subjektívnej lehoty v zmysle § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z., najvyšší súd sa stotožnil so správnym hodnotením vykonaným krajským súdom, na ktorého obsah odkazuje .Nadriadeným, ktorého má na mysli § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z. je minister vnútra, keď len tento je oprávnený rozhodovať o prepustení zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z.. V zmysle § 193 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. návrh na prepustenie policajta zo služobného pomeru spracováva jeho bezprostredne nadriadený, k tomuto je policajt oprávnený vyjadriť sa, navrhovať dôkazy a obhajovať sa; rozhodovacia právomoc rozhodnúť o prepustení v zmysle § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. však patrí výlučne ministrovi. On je nadriadeným, ktorému začína plynúť subjektívna lehota v zmysle § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z., po predložení spracovaného návrhu na prepustenie zo služobného pomeru.“.

Ustálená judikatúra (sp. zn. 7Sž/152/00, sp. zn. 4Sž/7/03, sp. zn. 6Sž/69/95, sp. zn. 6Sž/13/01, sp. zn. 6Sž/127/03) k tejto otázke zaujala jasné stanovisko. Je potrebné uviesť, že pokiaľ žalobca odkazoval na rozhodnutie sp. zn. 8Sžo/163/2009, toto bolo vývojom judikatúry prekonané neskoršími rozhodnutiami (sp. zn. 5Sžo/144/2010, sp. zn. 5Sžo/26/2011), preto naň najvyšší súd v tomto konaní neprihliadol.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu v predmetnej veci začala plynúť dvojmesačná subjektívna lehota najskôr dňa 24. októbra 2003, kedy bola ministrovi vnútra Slovenskej republiky doručená konečná správa o prešetrení protiprávneho konania spáchaného žalobcom, pričom návrh na jeho prepustenie vrátane zadovážených dôkazov preukazujúcich mu protiprávne konanie bol ministrovi vnútra Slovenskej republiky, ktorý jediný je oprávnený zistiť dôvod prepustenia uvedený v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. a oprávnený rozhodnúť o prepustení, doručený až dňa 01. decembra 2003. Personálny rozkaz bol žalobcovi doručený dňa 15. decembra 2003.

Najvyšší súd dospel k záveru, že správny orgán pri hodnotení dôkazov vo veci žalobcu postupoval podľa tzv. zásady voľného hodnotenia dôkazov. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný správny orgán uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie a akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodol (§ 241 ods. 2 a 3 zákona č. 73/1998 Z. z.).

Podľa názoru najvyššieho súdu boli v danom prípade naplnené znaky prepúšťacieho dôvodu podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., pretože žalobca ním zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prísahu a služobné povinnosti tak, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Záverom najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že zákon č. 73/1998 Z. z. poskytol vybraným skupinám štátnych zamestnancov a v nadväznosti na nich, aj ich rodinným príslušníkom lepšie sociálne zabezpečenie a vyššie spoločenské postavenie, než má väčšina pracovníkov a zamestnancov, ktorých pracovný režim upravuje Zákonník práce. Preto najvyšší súd považuje za prirodzené, že na druhej strane kladie zákon vyššie podmienky profesionálneho a morálneho charakteru pre výkon služby, ktorých porušenie, nekompromisne sankcionuje. To v konečnom dôsledku znamená, že zákon vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení, prísnejších než iné zákony (Zákonník práce) vo vzťahu k plneniu služobných povinností.

Najvyšší súd na tomto mieste dáva tiež do pozornosti, že služobný pomer policajta vznikajúci mocenským aktom služobného funkcionára (rozhodnutím o prijatí) je svojou povahou právnym pomerom štátnozamestnaneckým - verejnoprávnym a po celú dobu svojho priebehu sa výrazne odlišuje od pracovného pomeru, ktorý je naopak pomerom súkromnoprávnym a účastníci ktorého majú rovné postavenie. Služobný pomer sa od pracovnoprávneho pomeru výrazne odlišuje aj spôsobmi svojho skončenia - služobný pomer policajta sa tiež končí mocenským aktom - rozhodnutím o prepustení policajta zo služobného pomeru zo zákonom stanovených dôvodov.

Najvyšší súd tiež posúdiac formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ako aj žalovaného, nevzhliadol ich nezákonnosť; tieto podľa názoru najvyššieho súdu sú náležité a podrobne odôvodnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené považoval námietky žalovaného smerujúce proti rozsudku prvostupňového súdu za dôvodné, také ktoré môžu ovplyvniť posúdenie danej veci, a preto podľa § 250ja ods. 3 vety druhej OSP a § 220 OSP s poukazom na dôvody napadnutého rozsudku Krajského súdu v Bratislave, rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi nepriznal ich náhradu, pretože nebol v tomto konaní úspešný a žalovanému z dôvodu, že podľa zákona na ich náhradu nemá zákonný nárok.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.